

■ مرکز پژوهشها؛ شروع ارتباط باشبکه‌های اطلاع‌رسانی جهانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

اشاره

قرن آینده را قرن اطلاعات و یا انقلاب انفورماتیک می‌شناسند. در قرن آینده کالایی به نام اطلاعات به عنوان یک کالای استراتژیک معرفی شده و معیار توسعه یافتگی قرار می‌گیرد. از این رو، برخی این سوال را مطرح می‌نمایند که آیا قدرتهای بزرگ سیاسی و اقتصادی جهان امروز با تکیه بر نیروی اطلاعات و تکنولوژی اطلاع‌رسانی پیشرفته‌ای که در اختیار دارند، نظم نوین جهانی را بر سایر کشورها تحمیل خواهند کرد؟ و آیا این نابرابری در دانش و تکنولوژی خطرناک‌تر از وجود نیروی هسته‌ای در دست این کشورها نخواهد بود؟ در مقاله حاضر ابتدا به بررسی وضع تولید، توزیع و مصرف اطلاعات در کشور پرداخته و کوشیده است با به تصویر کشیدن چگونگی تولید، مصرف و گردش اطلاعات در ایران، نقاط قوت و ضعف و کمبودها را نمایان سازد.

در بخش دوم مقاله، به معرفی بخشی از امکانات ارتباط بین‌المللی، ارتباط باشبکه‌ها و بانکهای اطلاعاتی جهانی و پردازش از راه دور مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی پرداخته شده است.

۱- مقدمه

در آستانه قرن دانش و اطلاعات، هر نوع برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری و در مجموع هر نوع فعالیت حیاتی معقول، بدون استفاده از اطلاعات روز و سازمان‌دهی اطلاعاتی بر مبنای تکنولوژی‌های جدید در امر اطلاع‌رسانی، امری بدور از واقعیت‌های جامعه جهانی خواهد بود. سازمان‌دهی اطلاعات در کلیه زمینه‌ها و فراهم آوردن امکان استفاده به موقع و صحیح از آن امروزه امری لوکس و یا مدرن به حساب نمی‌آید، بلکه لازمه پیشرفت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی هر کشوری است؛ بنابراین، به جرات می‌توان گفت که در عصر حاضر اطلاعات به منزله یک سرمایه ملی و در حکم پشتوانه‌ای برای نیل به اهداف برنامه‌های توسعه و نهایتاً استقلال و خودکفایی کشورها می‌باشد.

سابقه علم و تکنولوژی اطلاع‌رسانی در دنیا به بعد از جنگ جهانی دوم برمی‌گردد، ولی در مدت کوتاهی، این پدیده چنان رشد و گسترش یافت که سازمان‌های بین‌المللی به فکر چاره‌جویی افتادند و سازمانی چون یونسکو، با ایجاد برنامه جهانی مبادله اطلاعات علمی و فنی، گام‌های موثری در این زمینه برداشت. در این رابطه، شبکه آموزشی - پژوهشی اروپا (EARN) با پشتیبانی یونسکو راه‌اندازی شده است. بررسی آماری نشان می‌دهد که از بعد از جنگ جهانی دوم تاکنون بیش از ۹۵

شبکه معتبر بین‌المللی و حدود ۱۰۰۰۰ پایگاه یا بانک اطلاعاتی در سطح جهان بوجود آمده است که شمار قابل توجهی از آنها در قاره آمریکا متمرکز هستند و حدود ۸۰۰۰ پایگاه اطلاعاتی فقط در آمریکا وجود دارد.

پیشرفت تکنولوژی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری - که در سه دهه اخیر و برای انباشت، بازیافت، پردازش و جابجایی اطلاعات به خدمت گرفته شده است - به حدی است که پیاده‌سازی شبکه‌های ارتباطی برای اطلاعات، به عنوان شاخه‌های نوین در علوم ارتباطات، کامپیوتر و ریاضیات مطرح شده است.

۲- تاریخچه اطلاع‌رسانی در ایران

تاریخ و فکر تأسیس مرکز اسناد و مدارک علمی در ایران، به اواخر دهه ۴۰ برمی‌گردد. در نیمه دوم دهه ۱۳۴۰، با تأسیس دوره فوق لیسانس علوم کتابداری در دانشگاه تهران و همچنین ایجاد مرکز اسناد علمی - که بعدها به مرکز اسناد و مدارک علمی در وزارت علوم و آموزش عالی تغییر نام یافت - پایه‌های جدی معرفی اطلاع‌رسانی در ایران ریخته شد. تدریس درس اطلاع‌رسانی در دوره فوق لیسانس و برگزاری دوره‌های آموزشی در این زمینه را شاید بتوان سرفصل آشنایی جامعه ایران با اطلاع‌رسانی دانست. برخی از این دوره دیدگان بعدها در ایجاد بانکهای

اطلاعاتی کشور سهم به سزایی داشته‌اند. در دهه ۱۳۵۰، جنبه‌های نظری و علمی اطلاع‌رسانی روبه‌گسترش نهاد و نشر کتاب، مجله و ایجاد مراکز اسناد و اطلاعات در ایران، آشنایی با اطلاع‌رسانی را تقویت و گسترش داد. دهه ۱۳۶۰ برای کشورمان با وجود جنگ تحمیلی، بحرانهای عمومی پس از انقلاب، تعطیل دانشگاهها و... دهه‌ای بسیار متغیر در زمینه اطلاع‌رسانی به حساب می‌آید. پس از اتمام جنگ و با شروع دوران بازسازی کشور و تهیه و اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت نیاز به راه‌اندازی و یا ایجاد واحدهای اطلاع‌رسانی بیشتر شده و پاره‌ای از وزارتخانه‌ها و واحدهای دولتی اقدام به ایجاد شبکه‌های اطلاع‌رسانی کردند. در سالهای اخیر گسترش و ایجاد واحدهای اطلاع‌رسانی در بخش خصوصی و عمومی چنان گسترده و دامنه‌دار بوده است که ضرورت اتخاذ سیاستی یگانه و جامع و پرهیز از دوباره‌کاری و پی‌ریزی نظام اطلاع‌رسانی کشور، امری بسیار ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

البته در دو سال اخیر تلاشهایی صورت گرفته است که شاید بتوان آنها را ناموفق دانست. مثلاً کمیته همکاریهای اطلاع‌رسانی که با همکاری سازمانهای عضو (مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، معاونت آموزشی و تحقیقاتی وزارت جهاد سازندگی، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، پژوهش‌گاه صنعت نفت، موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع

دفاعی، دانشگاه امام حسین (ع)، کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز، مرکز نشریات علمی و فرهنگی کشور) و در سالهای اخیر تشکیل شده، هنوز نتوانسته است قدم موثری در راه پایه‌گذاری نظام اطلاع‌رسانی کشور بردارد. در حال حاضر مهمترین مشکل اساسی در رابطه با نظام اطلاع‌رسانی در کشور، عدم وجود قوانین تفکیک وظایف ارگانها، نهادهای دولتی و جایگاه بخش خصوصی را در این زمینه تدوین و تعریف نماید.

بررسی خط مشی‌های اساسی برنامه دوم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نشان می‌دهد که در بند ۱۶ بخش مربوط به ارتباطات، ایجاد شبکه انتقال اطلاعات به منظور دسترسی عمومی به شبکه‌های بین‌المللی و بانکهای اطلاعاتی و ارائه خدمات مربوطه جهت استفاده بهینه از سرمایه‌های ملی، با بکارگیری به موقع اطلاعات، پیش‌بینی شده است. بی‌تردید این امر مستلزم وضع قوانین مدون و مشخصی است که لزوماً از مجلس شورای اسلامی منتج می‌شود.

آیا اصل دستیابی عموم مردم به اطلاعات، دستیابی آزادانه و بدون مانع است و یا آنکه اطلاعات مانند کالایی است که باید بهای آن را پرداخت؟ البته این سوال در بسیاری از جوامع و محافل اطلاع‌رسانی جهان جریان دارد. استفاده از اطلاعات در جوامع مختلف بین این دو اصل حرکت می‌کند ولی مطلب مهم که در همه جوامع

صادرات و واردات و قیمت‌ها را در BBS خود جمع‌آوری نموده است.

مراکز دیگری چون سازمان برنامه و بودجه، مرکز توسعه صادرات ایران، شرکت نفت، پاره‌ای از مؤسسه‌های وابسته به وزارت علوم و آموزش عالی، همگی دارای پایگاه‌های اطلاعاتی با ارزش در زمینه‌های کاری خود هستند، ولی نکته قابل توجه در مورد همگی آنها این است که اطلاعات این مراکز بطور پخته و صددرصد قابل اعتماد و «به‌روز» برای عرضه به بازارهای داخلی و خارجی، نیست. دلیل این امر را باید در:

- عدم همکاری منابع اطلاعاتی
- عدم وجود ارتباط سالم الکترونیکی بین این مراکز
- عدم وجود سیستم صحیح بروز آوردن اطلاعات در ایران
- فقدان قوانین و مقررات منسجم عملیاتی
- عدم وجود امنیت اطلاعات

و.... دانست. احساس عدم امنیت شغلی پاره‌ای از مسئولان نیز مانع در اختیار گذاشتن آخرین اطلاعات و «بروز» در آوردن پایگاه‌های اطلاعاتی موجود در کشور می‌شود. متأسفانه بسیاری از اطلاعات ذی‌قیمت این جامعه در کشوی میزهای تشکیلات مختلف، مدیران و کارشناسان حبس شده است. در اینجا فقدان قوانین صریحی که پایگاه‌های اطلاعاتی کشور را، بویژه در بخش دولتی، موظف به همکاری

دنیا ضرورت آن احساس شده است. اصل وجود ضوابط و مقررات مدون و حساب شده‌ای است که دستیابی افراد جامعه را به اطلاعات مجاز و دلخواه، تامین می‌کند.

در ایران جز در بندهایی از قانون اساسی که به نکاتی در این باب اشاره دارد، در این زمینه قانون و مقررات مدونی وجود ندارد.

۳- تولید، توزیع و مصرف اطلاعات در ایران

۱-۳- تولید اطلاعات

بررسی‌های انجام شده در رابطه با تولید اطلاعات در ایران نشان می‌دهد که در دهه هفتاد اکثر مراکز دولتی و خصوصی در حال تهیه بانکهای اطلاعاتی محلی برای خود می‌باشند. پاره‌ای نیز قدم را جلوتر گذاشته و اقدام به ایجاد BBSهای خصوصی که در واقع بانکهای اطلاعاتی محلی بازاری می‌باشند، نموده‌اند.

لازم به بیان است که این بانکهای اطلاعاتی به لحاظ آنکه صرفاً برای تشکیلات خاصی برنامه‌ریزی و طراحی شده‌اند از قابلیت‌های اطلاع‌رسانی در سطح ملی برخوردار نیستند، درحالی‌که بسیاری از آنها اطلاعات بسیار سودمند و ذی‌قیمتی را در بانکهای اطلاعاتی خود جمع‌آوری نموده‌اند. مثلاً وزارت معادن و فلزات کلیه اطلاعات در رابطه با استخراج معادن، میزان تولید، وضعیت صنایع فولاد، مس و ... و همچنین اطلاعات با ارزشی در زمینه

اطلاع‌رسانی وجود ندارد. علت آن رامیتوان در عدم وجود PDN (Public Data Network) و یا شبکه اطلاع‌رسانی عمومی دانست. در حال حاضر تنها یک شبکه در ایران وجود دارد و آن نیز PSTN (Public Switch Tel. Network) می‌باشد که قادر است ارتباط انسان با انسان و یا مودم با مودم را بصورت Dial-up و یا شماره‌گیری، و در سطح ابتدایی، برقرار نماید؛ در حالی که امروزه برای انتقال اطلاعات بصورت صحیح و قابل اعتماد در سراسر کشور، شبکه صحیح و مخصوص دیتا (Data) لازم است که بتواند با سرعت زیاد عمل نماید.

در دنیای امروز شبکه‌های ارتباطی دیتا به نام PDN و یا شبکه‌های عمومی اطلاعات، کامپیوترها را به هم مرتبط می‌سازد. تعداد این PDN‌ها روز بروز در حال افزایش است و شاید بتوان گفت در حال حاضر بیش از ۱۰۸ PDN در دنیا وجود دارد که هر کدام بنوبه خود شبکه بزرگی را در محدوده فعالیت خود تشکیل می‌دهند. بزرگترین PDN دنیا را TRANS-PAC فرانسه تشکیل می‌دهد که بیش از ۳ میلیون استفاده کننده دارد.

در حال حاضر دو کمیته بین‌المللی ارتباطات و یا مخابرات در دنیا وجود دارد که ضوابط و فرایندها انتقال جهانی اطلاعات را تعریف می‌کنند. یکی در اروپا به نام CCITT، که مرکز آن در فرانسه است و دیگری کمیته بین‌المللی BELL، که در آمریکا است. این دو کمیته استانداردها و

و ردوبدل کردن اطلاعات صحیح بنماید، خود را نشان می‌دهد.

کمیته قوانین لازم و عدم وجود متولی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در ایران، سبب شده است که در حالیکه ما دارای بهترین مواد اولیه اطلاعاتی در مورد منابع غنی زیرزمینی، محصولات ساخته شده صنعتی، کشاورزی و... هستیم و این اطلاعات مشتاقان فراوانی در بازار داخلی و بازار ۳۶۰ میلیونی منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی دارد (بدلیل موقعیت جغرافیایی ایران)، هنوز نتوانسته‌ایم این قدرت بالقوه خود را به فعل درآوریم. کشور ما می‌تواند مرکز تولید اطلاعات بخشهای مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و... برای اکثر کشورهای منطقه باشد و در واقع، اطلاعاتی از منطقه خود تولید نماید که خریداران بسیار زیاد و مشتاقی در سراسر جهان دارد. این امر می‌تواند منبع درآمد بسیار خوبی نیز برای کشور باشد. در این رابطه باید گفت که این تنها اطلاعات نیست که تولید می‌کنیم و می‌فروشیم بلکه بازاریابی‌ای که بوسیله اشاعه این اطلاعات در جهان خواهیم داشت می‌تواند سبب افزایش بازار صادرات کشورمان شود. باتوجه به مراتب بالا، متأسفانه در حال حاضر شاید بتوان گفت که از نظر تولید و عرضه اطلاعات به بازار جهانی، هیچگونه قدمی برنداشته‌ایم.

۲-۳- توزیع اطلاعات - اشاعه اطلاعات
در حال حاضر در ایران شبکه ملی

۱- مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات، به عنوان نماینده ایران در شبکه آموزشی و پژوهشی اروپا (EARN) پذیرفته شده است و بیش از یک سال است که ارتباط موقت این مرکز با شبکه EARN در اتریش برقرار شده است. این شبکه تنها شبکه غیرانتفاعی ایران است که در ارتباط مستقیم با شبکه آموزشی و پژوهشی اروپا بوده و میتواند در ایران سرویسهای آموزشی و پژوهشی این شبکه عظیم را در اختیار دانشگاه و موسسات آموزشی و پژوهشی قرار دهد. به دلیل ماهیت آموزشی و پژوهشی این شبکه و طبق ضوابط موجود، این شبکه قادر نیست به شبکه‌های بین‌المللی غیرآموزشی و پژوهشی، مثلاً بازرگانی و تجاری، مرتبط شود، از طرف دیگر، در ایران نیز نمیتواند به مراکز غیردانشگاهی و علمی سرویس بدهد. باید تاکید کرد که این کار بزرگ مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات، که سبب حک و ثبت نام ایران روی نقشه شبکه‌های بین‌الملل شده است، اقدامی اساسی و قابل تقدیر است و باید در میان جامعه علمی ایران معرفی و شناخته شود و آنها را به امکاناتی که یک شبکه آموزشی پژوهشی فراهم می‌آورد واقف سازد تا بتوانند از جریان وسیع و امکانات نامحدود این شبکه‌ها، در اشاعه علوم جهانی، سودجویند.

۲- بانک تجارت تعدادی از شعب خود را از راه دور بوسیله مودم و خط اجاره‌ای به

ضوابط خاص ارتباطات و همینطور قوانین و ضوابط خاص O.S. و یا OPEN SYSTEM INTERCONNECTION را تعیین و با اجرا می‌گذارند. یکی از جامع‌ترین آنها که در سال ۱۹۸۰ تعیین شده است پروتکل X.25 است که اکثر PDN‌های کشورهای جهان در حال حاضر از آن استفاده می‌کنند. X.25 در واقع زبان مشترک کلیه سیستمهای ارتباطی موجود در جهان است. البته سیستمهای جدیدتری نیز تعریف شده‌اند، مانند FRAM-RELAY، که از تکنولوژی جدیدتری بهره می‌گیرند ولی در حال حاضر پرخرج و کم مصرف هستند. طبق بررسی‌های بعمل آمده، اخیراً شرکت مخابرات ایران در حال مذاکره برای ایجاد PDN ایران می‌باشد. بهر حال توزیع اطلاعات در ایران سامان نمی‌گیرد مگر آنکه PDN و یا شبکه اطلاع‌رسانی عمومی ایجاد گردد. این شبکه عمومی باید هرچه سریع‌تر در سطح ملی و براساس پروتکل X.25 و X.75 و با ایجاد سویچ مرکزی و ایجاد سویچ‌های استانی، پایه‌ریزی شود؛ تا کشورمان را قادر به برقراری ارتباط با تمام سیستمها و پروتکل‌های دنیا - بطور عمومی - نماید.

وضع موجود شبکه‌های محلی اطلاع‌رسانی ایران در غیاب PDN
شبکه‌های محلی اطلاع‌رسانی تا زمان ایجاد شبکه ملی اطلاع‌رسانی به شرح زیر معرفی می‌شوند:

۶- سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران از طریق شرکت پارس سوپاله و دیگر قراردادهای خود، به دانشگاهها و مراکز پژوهشی سرویسهای اطلاع‌رسانی می‌دهد.

۷- خدمات بانکی و تجاری TELERATE که بوسیله شرکت پارس سوپاله و با برقراری خط LEASED LINE میان تهران و لندن ایجاد شده، خدمات اطلاعاتی در زمینه‌های بانکی و تجاری را بصورت «به روز» در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌دهد.

۸- AT & T، خدمات اطلاع‌رسانی و پیام‌رسانی E-Mail این شرکت، که در واقع گفته می‌شود پیشرو در اطلاع و پیام‌رسانی الکترونیک در دنیا است، بوسیله شرکت پارس سوپاله در اختیار علاقه‌مندان آن قرار می‌گیرد.

۳-۳- مصرف اطلاعات

بطور کلی در میان جامعه ایرانی، چه در

مرکز اصلی خود متصل کرده است.

۳- بانک مرکزی ایران که در حال حاضر در حال ایجاد شبکه بانکی داخلی میباشد و متصل به شبکه رویترو و SWIFT نیز هست، اطلاعات پولی و مالی را به صورت شبکه‌ای در داخل کشور، در اختیار امور بین‌الملل بعضی از بانکها قرار می‌دهد.

۴- بانک ملی ایران در حال تشکیل شبکه ویزا (VISA)، برای هتل‌ها و فرودگاهها است که مردم و توریستها بتوانند از این پس از طریق کارت اعتباری VISA به مبادله پردازند.

۵- هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (IRAN AIR)، با ایجاد شبکه سیستم رزرواسیونی که توسط ۱۰۰ خط اجاره‌ای تلفن Leased Line ایجاد کرده است، برخی از آژانس‌های مسافری را به شبکه خود وصل کرده است.

وضعیت موجود اطلاع رسانی در ایران

بودجه سالانه کشور را تشکیل دهد. بطور مثال؛ در این زمینه میتوان گفت که شرکت AT & T بعنوان پیشرو در صنعت اطلاع‌رسانی و پیام‌رسانی، سالانه بیش از ۴ میلیارد دلار صرف بخش توسعه و تحقیقات خود می‌کند. درآمد سالانه این شرکت حدود ۸۰ میلیارد دلار است. شرکت General Electric با درآمد سالانه‌ای حدود ۸۴ میلیارد دلار، رقمی بیش از ۴ میلیارد دلار در سال را اختصاص به بخش پژوهشی خود می‌دهد.

۲- آشناسازی اقشار مختلف ملت با کامپیوتر و تکنولوژیهای اطلاع‌رسانی.
۳- وزارت علوم و آموزش عالی - همانند بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان - می‌تواند نقش بسیار سازنده‌ای در آموزش و تربیت کاربران پایگاههای اطلاعاتی داشته باشد. در بسیاری از کشورهای جهان، این وزارتخانه برای در اختیار گذاشتن امکانات اطلاع‌رسانی برای کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاهها، و ایجاد شبکه دانشگاهی به منظور فراهم نمودن امکان استفاده از E.MAIL و شبکه‌های BITNET و INTERNET - که بطور مجانی در اختیار دانشگاهها قرار می‌گیرند - کمکهای بسیاری را متقبل شده است. در امریکا وزارت علوم این کشور برای اینکه بتواند شبکه‌های اطلاعاتی BITNET و INTERNET را بطور مجانی در اختیار دانشگاهها قرار دهد، به این

بخش خصوصی و چه در بخش دولتی، هنوز استفاده درست از اطلاعات جا نیفتاده است و هیچ تشکیلاتی در ایران وجود ندارد که بتوان گفت بنحو احسن از اطلاعات داخل و یا بانکهای اطلاعاتی بین‌المللی استفاده می‌کند. به جرات میتوان گفت که در حال حاضر در ایران شمار اندکی از کارشناسان و پژوهشگران ما از کمتر از ۱ درصد امکانات اطلاع‌رسانی کنونی و موجود کشور استفاده می‌نمایند؛ در حالی که در این مقطع زمانی و با امکانات موجود سیستمهای اطلاع‌رسانی بین‌المللی، میتوان با استفاده از بانکهای اطلاعاتی نیاز داخلی کشور را در زمینه‌های علمی و تکنولوژی برطرف نمود. بوسیله اطلاعات و مقاله‌های علمی موجود در این بانکها، میتوان بهترین نحوه تولید انواع محصولات مختلف را بر مبنای آخرین اطلاعات فنی و تکنولوژی بدست آورد و از طریق تبادل و دریافت اطلاعات، جانی دوباره به کالبد تکنولوژی صنعت کشور بخشید. علاوه بر آن به بازار مشتاق ۳۶۰ میلیون نفری منطقه از طریق ایران، سود برساند.

به نظر می‌رسد برای نیل به این اهداف اقدامهای زیر ضروری باشد:

۱- اختصاص بودجه سالانه کافی به امر پژوهش؛ این بودجه باید در اختیار پژوهشگران و محققان برای توسعه شبکه اطلاع‌رسانی در زمینه‌های مختلف قرار گیرد. این بودجه باید درصد قابل توجهی از

شبکه‌ها سوبسید پرداخت می‌کند.

۴- وزارت بازرگانی که در این زمینه چندان فعال به نظر نمی‌رسد می‌تواند باعث تشویق در استفاده از امکانات پایگاههای اطلاعاتی در بخشهای بازرگانی و تجاری گردد و سبب شود تا بازرگانان و کلیه دست‌اندرکاران تولید، توزیع و مصرف کشور در بخش بازرگانی، با چشمی باز و بر مبنای آخرین اطلاعات روز، در حوزه مورد نظر خود به مبادله بپردازند. این امکانات فعلاً نیز در کشور موجود است؛ مثلاً استفاده از آخرین اطلاعات موجود که از طریق Telerate و PDN در اختیار ایران قرار می‌گیرد.

۵- باید ترتیبی اتخاذ شود که قیمت سخت‌افزار و نرم‌افزار کامپیوتری در سطحی باشد که همگان بتوانند از آن استفاده نمایند و یا حداقل (Boulton Board System) BBS هایی ایجاد گردد که بصورت مجانی اطلاعات خود را در اختیار مردم قرار دهد.

۶- ترتیبی اتخاذ شود که اطلاعات موجود در پایگاههای اطلاعاتی سازمان ملل متحد (U.N)، بتواند بطور مجانی در اختیار همگان قرار گیرد.

۴- ارتباط بین‌المللی مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی از طریق PDN

مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی با هدف توسعه اطلاعاتی و با بهره‌گیری از تکنولوژی روز جهان، بر آن شد تا با برقراری ارتباط مستقیم و فراهم نمودن خدمات پردازش از راه دور، به منظور

برطرف کردن نیازهای اطلاعاتی-پژوهشی، اقتصادی، تجاری، علمی و فنی و... امکان دستیابی و بهره‌برداری از بیش از ۱۰,۰۰۰ بانک اطلاعاتی دنیا و بیش از ۱۰۸ PDN جهان را در اختیار علاقمندان آخرین اطلاعات در زمینه‌های یاد شده قرار دهد. این ارتباط هم‌اکنون توسط خط تلفن معمولی و محلی و استفاده از مودم و با سرعت ۹۶۰۰ BPS، در مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی برقرار شده است و از پیشرفته‌ترین تکنولوژی و استانداردهای بین‌المللی برخوردار است که می‌تواند در آن واحد ارتباط هریک از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی را به هریک از بانکهای اطلاعاتی مورد نظرشان در سراسر جهان و در زمانی کمتر از ثانیه، برقرار نماید. خدمات پردازش از راه دور این ارتباط نیز می‌تواند آخرین یافته‌های جدید را در کلیه زمینه‌ها برای مطالعات و پژوهشهای نمایندگان محترم مجلس بویژه در زمینه مطالعات تطبیقی آنان فراهم آورد. (ضمناً در آینده نزدیک نیز با برقراری خطوط دیتای این مرکز، که از شرکت مخابرات تقاضا شده است، می‌توان ارتباط جامع‌تر و سریعتری در اختیار کاربران قرار داد). خدمات پردازشی از راه دور این ارتباط به شرح زیر است:

۱- سرویس اطلاعاتی AT & T Easy Link Service

این سرویس که به اولین سیستم پیام‌رسانی (Message Handling) در دنیا معروف است، می‌تواند از طریق شبکه‌های

قرار می‌دهند عبارتند از:

Dialog- Datastar- Questel- British Library- Orbit-Newsnet- Pergamon-STN

۳- برقراری ارتباط با معتبرترین شبکه‌های جهانی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با برقراری ارتباط PDN خود، که مجهز به تجهیزات مدرن X.25 است، امکان ارتباط با هرگونه شبکه جهانی مانند:

UN, Bitnet, Internet, GE, Mci, Compuserve, Tymnet, Sprint international

را دارد، و تنها با گرفتن اجازه ورود به پایگاه‌های اطلاعاتی این شبکه‌ها، می‌تواند از اطلاعات آنها استفاده کند. در حال حاضر مرکز پژوهش‌ها مشغول مذاکره برای گرفتن USER NAME از سازمان ملل متحد می‌باشد که ما را قادر خواهد ساخت از کلیه پایگاه‌های اطلاعاتی این سازمان استفاده نماییم.

شایان ذکر است که در همین ارتباط، مرکز پژوهش‌ها به لحاظ رسالت خود در تلاش است که از طریق یک و یا چند شبکه جهانی فوق، بتواند با مجالس کشورهای مختلف جهان، ارتباط مستقیم الکترونی برقرار نماید تا هم نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی بتوانند با هم‌تایان خود در مجالس مختلف جهان ارتباط مستقیم داشته باشند و هم بتوان از بحث‌ها و مصوبه‌های روز آن مجالس با اطلاع شده و به مبادله اطلاعات با آنها پرداخت.

پست الکترونی (Electronic Mail) با قابلیت انتقال سریع اطلاعات از یک نقطه به نقطه دیگر و از میان برداشتن موانع مرزی و جغرافیایی و نیز انتقال حجم وسیع اطلاعات در کمتر از چندین ثانیه، مرکز پژوهش‌ها را به اقصی نقاط جهان مرتبط سازد. امروزه پست الکترونی به دلیل سرعت و کیفیت بالا و همچنین قیمت ارزان آن، استفاده‌کنندگان بسیاری دارد و به عنوان یکی از ابزار مهم اطلاع‌رسانی، مطالعاتی و پژوهشی محسوب می‌شود. هم‌اکنون استفاده از این سرویس در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی بدون گرفتن پیش شماره کشورها میسر است و امید می‌رود که به یاری خداوند به زودی بتوان این امکان را در محل کار تک تک نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، برقرار نمود.

۲- بانک‌های اطلاعاتی شبکه AT & T

در حال حاضر مرکز پژوهش‌ها با مشترک شدن شبکه AT & T، می‌تواند به مجموعه وسیع بانک‌های اطلاعاتی این شبکه دسترسی داشته باشد. این مجموعه شامل بیش از ۱۰۰۰ دیتا بیس (Data Base) و ۳۰۰ میلیون رکورد اطلاعاتی در زمینه‌های مختلف علمی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اخبار سیاسی و اقتصادی بروز جهان و... می‌باشد. برخی از مراکز بزرگ جمع‌آوری اطلاعات کامپیوتری که سرویس خود را در اختیار شبکه AT & T